

Verslag informateur

Gemeenteraadsverkiezingen Deventer 2026

8 april 2026

Inleiding

Op 18 maart 2026 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Op 26 maart 2026 is de definitieve uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen bekend geworden in de gemeente Deventer. De (voorlopige) uitslag is tijdens een raadsbijeenkomst op woensdag 25 maart door alle elf partijen in de Deventer gemeenteraad geduid. Bij de duiding van de uitslag heeft de raad aangegeven dat het akkoord is met het initiatief van de grootste partij Groenlinks-Pvda (hierna PRO Deventer) om informateur Eva Boswinkel aan het werk te laten gaan voor een verkenning van een coalitie. Zij kreeg de volgende opdrachten:

- Ga in gesprek met alle fracties uit de gemeenteraad;
- Analyseer, verken en presenteer de uitgangspunten, ambities, mogelijke coalitiepartners en fricties van de politieke partijen, vertegenwoordigd in de gemeenteraad van Deventer als het gaat om de vorming van een stabiele coalitie die kan rekenen op een werkbare en bestendige meerderheid in de gemeenteraad.
- Inventariseer en presenteer thema's en aandachtspunten die bij het vervolgproces van coalitievorming relevant zijn en waarover naar verwachting een coalitie overeenstemming over kan bereiken.
- Weeg de analyses tegen elkaar af en presenteer daarbij varianten voor een te vormen coalitie. Ga bij iedere variant expliciet in op de voor- en nadelen van de betreffende variant.
- Presenteer vervolgens aan de gemeenteraad een schriftelijk verslag met aanbevelingen voor één of meerdere varianten en bijbehorende voor- en nadelen.
- Het verzoek om 8 april een raadsvergadering te houden waarbij de verkenning gepresenteerd wordt en de partijen er met elkaar over van gedachten kunnen wisselen.

Verkiezingsuitslag 2026

In Deventer heeft 55% van de stemgerechtigden gestemd. De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen in zetels en percentages in Deventer is hieronder weergegeven.

Lijst	Totaal
GROENLINKS / Partij van de Arbeid (PvdA)	20,71%
Gemeentebelang	16,89%
D66	11,47%
VVD	11,37%
Deventer Belang	13,51%
CDA	7,31%
Socialistische Partij	2,20%
ChristenUnie	2,94%
DENK	3,00%
Deventer Sociaal	2,49%
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)	0,78%
Partij voor de Dieren	4,52%
Volt	2,81%
Totaal	45920
Blanco	131
Ongeldig	116
Tot+Bl+Ong	46167
Kiesger.	83842
Opkomst	55,06%

Lijst Nr. ↓	Partijnamen	Totale Zetels
1	GROENLINKS / Partij van de Arbeid	9
2	Gemeentebelang	7
3	D66	5
4	VVD	4
5	Deventer Belang	5
6	CDA	3
7	Socialistische Partij	0
8	ChristenUnie	1
9	DENK	1
10	Deventer Sociaal	1
11	Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)	0
12	Partij voor de Dieren	2
13	Volt	1

Groenlinks-Pvda (PRO) wordt met deze uitslag de grootste partij in de Deventer gemeenteraad. De samenvoeging verliest twee zetels, net als Gemeentebelang. D66 wint een zetel, Deventer Belang 2. Nieuw in de gemeenteraad van Deventer zijn Partij voor de Dieren (2 zetels) en Volt (1 zetel). De SP ontvangt niet genoeg stemmen om in de gemeenteraad te blijven.

Aanpak

Op 27 maart, 30 maart en 31 maart hebben gesprekken met alle fracties plaatsgevonden. Alle fracties stuurden een afvaardiging van twee personen, en ik had ondersteuning van twee raadsadviseurs van de griffie. Van te voren heb ik alle verkiezingsprogramma's doorgenomen en hebben de fracties de antwoorden op de volgende vragen ingeleverd:

- Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar de gemeente Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?
- Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?
- Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er voor u onbespreekbare punten?
- Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?
- Hoe ziet u het proces van de coalitie-onderhandelingen? Heeft u daarbij aandachtspunten?

Tijdens de gesprekken, die maximaal een uur duurden, gingen we verder in op de beantwoorde vragen en bespraken we wensen en adviezen voor het bestuursakkoord en de coalitie. De gesprekken verliepen allen volgens dezelfde volgorde, en we hebben in alle gesprekken alle bovenstaande vragen uitgediept.

Van alle gesprekken is een verslag op hoofdlijnen gemaakt, die akkoord zijn bevonden door de gesprekspartners. Je vindt deze verslagen als bijlagen bij dit rapport.

De inhoud van de antwoorden op de vragen en de gesprekken hebben geleid tot dit rapport. Je vindt hierin twee voorkeursvarianten voor een nieuwe coalitie, met de voor- en nadelen uitgewerkt. Daarnaast doe ik naar aanleiding van de gesprekken een aantal aanbevelingen voor het formatieproces.

Op 31 maart sprak ik de burgemeester, Ron König. Dit gesprek duurde drie kwartier. Ik vroeg hem wat hij belangrijk vindt bij de informatieronde en wat hij voor adviezen meegeeft voor de formatieronde. Daarnaast wilde ik weten hoe hij wil worden betrokken bij de formatie. Ook dit verslag vindt u in de bijlage.

Voorkeursvarianten coalitie

In Deventer blijkt het goed gebruik dat er een kleine coalitie gevormd wordt, die een bestuursakkoord maakt waarin wel belangrijke knopen worden doorgesneden, maar niet alles wordt vastgezet. Op die manier heeft de oppositie de ruimte om mee te besturen en te initiëren en kan de coalitie bondgenoten zoeken op inhoud. Daarnaast leert het verleden dat dit een manier is om de goede onderlinge verhoudingen in stand te houden.

Het grote merendeel van de fracties geeft aan dat de coalitie niet groter zou moeten zijn dan 21 zetels. Daarnaast wordt een samenwerking tussen PRO Deventer en D66 als logische basis voor een nieuwe coalitie gezien. Mathematisch bestaan er dan veel mogelijkheden. Maar vanuit de voorkeuren en het vertrouwen tussen de fracties, de gewenste bestuursstijl en de programmatische mogelijkheden zijn er twee goede voorkeursvarianten te destilleren, waarbij een variant een lichte voorkeur geniet boven de andere.

Voor beide variaties geldt dat dit niet altijd de eerste voorkeur heeft van de in de variant genoemde partijen. Toch is er geen partij die een andere partij helemaal uitsluit, al zijn er wel sterke voorkeuren die ik meeweeg in het tot stand komen van deze twee voorstellen.

Voordat de varianten worden gepresenteerd, eerst enkele constatering:

- In de gesprekken hebben alle fracties, behalve Deventer Sociaal en Partij voor de Dieren, uitgesproken bestuursverantwoordelijkheid te willen dragen
- In het duidingsdebat is gezamenlijk uitgesproken werk te willen maken van meer vertrouwen in de lokale politiek en een hogere opkomst voor de verkiezingen. Mijn advies is hier raadsbreed een plan voor te maken die jullie in gezamenlijkheid uitvoeren. Doe dit pas na de formatie, maar wacht er niet drie jaar mee.
- Woningbouw, en vooral hoe te bouwen voor een gemeenschap met behoud van leefbaarheid voor mens en dier, en bijbehorend groen, is voor alle partijen het belangrijkste thema.

Voorkeursvariant 1

PRO Deventer – Gemeentebelang – D66 (21 zetels)

Voordelen

Deze coalitie heeft de eerste voorkeur van zowel PRO Deventer als D66. Deze variant geeft gedeeltelijke continuïteit van beleid en bestuur, met ruimte voor meer groene en sociale accenten. Het weerspiegelt zowel de stemuitslag, als de stad en dorpen en er kan worden voortgebouwd op het huidige fundament van de coalitie. Er is programmatisch veel ruimte voor overeenstemming. Een wendbare maar stabiele coalitie die ruimte laat voor een volwaardige oppositie op zowel de linker- als rechterflank en op zowel de conservatieve als progressieve flank. Een groot deel van de fracties hebben aangegeven dit een logische coalitie te vinden naar aanleiding van de verkiezingsuitslag.

Nadelen

Slechts drie coalitiepartijen betekent acht oppositiepartijen die de ruimte willen hebben om te initiëren en corrigeren. Dat vraagt van beide zijden veel politiek handwerk. Daarnaast ziet Gemeentebelang deze coalitie het liefst aangevuld met CDA, om zo door te gaan met de huidige coalitie. En hoewel deze variant wel gedeeltelijk een voortzetting is van de vorige coalitie betekent de verkiezingsuitslag en de deelname van de GroenLinks-tak van PRO wel degelijk dat er andere besluiten zullen worden genomen dan de afgelopen vier jaar. Binnen deze coalitie hebben de grootste twee partijen zetels verloren, en heeft alleen D66 meer zetels dan de afgelopen vier jaar.

Voorkeusvariant 2

PRO Deventer – D66 – CDA – VVD (21 zetels)

Voordelen

Deze tweede variant biedt een vergelijkbare stabiliteit, met partijen die gezamenlijk meer nadruk leggen op tempo, uitvoering en het maken van keuzes om meer te investeren. Voor de programmatische verschillen kunnen oplossingen worden gevonden volgens de betrokken partijen. Het eindpunt van de partijen is dikwijls hetzelfde, alleen dienen er afspraken te worden gemaakt over de weg naar dit eindpunt.

Deze coalitie heeft de voorkeur van VVD, is tweede keus van D66 en ook genoemd als mogelijkheid door PRO Deventer. Het is politiek een brede coalitie, die net als de eerste variant recht doet aan de verkiezingsuitslag.

Nadelen

PRO Deventer heeft tijdens het duidingsdebat aangegeven een meer progressief en groen beleid te willen voeren. Er zijn op een aantal onderwerpen behoorlijke programmatische verschillen binnen deze coalitievariant. Deze coalitie vraagt dus een ingewikkelder formatieproces. Ook zou het CDA in eerste instantie graag verder gaan met de huidige samenstelling met PRO, D66 en Gemeentebelang. Daarnaast betekent deze variant een (vrijwel¹) nieuw college. In deze coalitie zitten geen lokale partijen, hoewel die in de huidige verkiezingsuitslag ongeveer gelijk zijn gebleven in het aantal zetels.

Conclusies

Vanuit de gesprekken met alle fracties blijkt voor beide varianten draagvlak in de gemeenteraad. Ook lijken beide varianten op basis van onderlinge verhoudingen en vertrouwen goed werkzaam.

Inhoudelijk zijn geen breekpunten geformuleerd. Alle fracties hebben uitgesproken dat programmatisch tot overeenstemming kan worden gekomen. Tussen sommige partijen is echter behoorlijk programmatische afstand die dient te worden overbrugd. Met PRO als grootste partij in de Deventer gemeenteraad is een progressieve en groene koers logisch. Dat lijkt in variant 1 gemakkelijker te realiseren dan in variant 2 op basis van programmatische verschillen. Ik wil PRO Deventer dan ook aanraden om vanuit deze combinatie het formatieproces in te gaan.

Er is echter ook behoefte aan een andere weging van de schaarse middelen (financiën) en een gevoel van urgentie om te investeren in o.a. grootstedelijke problematiek. Die energie wordt meer gedeeld in variant 2. Ik adviseer PRO Deventer om deze actiegerichtheid in te brengen in de formatie met Gemeentebelang en D66 om te kijken of dit ook gedeeld kan worden in deze coalitie.

Aanbevelingen

Ik heb in bovenstaande hoofdstukken zo helder mogelijk aangegeven wat de opbrengst is van mijn informatieronde wat betreft de mogelijkheid tot het vormen van een stabiele, toekomstgerichte coalitie. Daartoe doe ik de gemeenteraad en de formateur nog de volgende aanbevelingen:

Sfeer

Er wordt opgemerkt dat de sfeer binnen de raad als gezellig en samenwerkingsgericht wordt ervaren. Tegelijkertijd kan een sterke focus op het behouden van een prettige sfeer ertoe leiden dat bepaalde zaken niet uitgesproken worden of dat besluitvorming wordt opgeschoven. Ga, zowel tijdens de formatie als in alle debatten daarna, de moeilijke inhoud niet uit de weg omdat je elkaar graag mag.

Inhoudelijke vraagstukken

Juist de goede onderlinge verhoudingen in Deventer geven fundament voor stevige inhoudelijke discussies. Ik raad de onderhandelende partijen in ieder geval afspraken te maken over de volgende onderwerpen, aangezien hier programmatisch de grootste verschillen liggen: mobiliteit (o.a. Hanzetrace en autoluwe Welle) en parkeren (windenergie en RES, bestaanszekerheid (armoedebeleid), jeugdzorg, (structurele versterking van) cultuur, betaalbaar bouwen en bijbehorende percentages, gemeentelijke belastingen, dierenwelzijn en de bedrijventerreinen.

Ook is het belangrijk het gesprek te openen over grootstedelijke problematiek, behorende bij een 100.000+ gemeente, en wat dit meer of anders vraagt aan visie, beleid en investeren

---

¹ Het is mij niet bekend wie de wethouderskandidaat van het CDA is

dan in de dorpen in de gemeente.

De fracties zijn ook gevraagd naar de vorm van coalitieakkoord. Geen enkele fractie wil een 'dichtgetimmerd' coalitieakkoord op detailniveau. Juist ook omdat de samenwerking met de oppositie gezocht wil worden. Tegelijkertijd zullen op een aantal onderwerpen besluiten moeten worden genomen in verband met de programmatische verschillen. Ik adviseer niet alleen op hoofdlijnen te blijven. Sommige onderwerpen zijn te belangrijk voor de ontwikkeling van Deventer om nog een lang besluitvormingstraject in te gaan.

Investeren en sparen

Een andere keuze die de komende periode gemaakt moet worden zit in het financieel beleid. De afgelopen jaren zijn er ruime reserves aangehouden en is er behoedzaam begroot. Dit levert een stabiel en mooi financieel uitgangspunt op voor Deventer. Bij veel gemeenten is dat anders.

Daarnaast ziet overgrote deel van de fracties graag dat er meer maatschappelijk geïnvesteerd wordt dan dat er gespaard wordt. Dat start door meer en transparanter inzicht in hoe de begroting precies is opgebouwd (inclusief inzicht in alle reserves) en waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt. Dit geldt voor de nieuwe coalitie en voor de oppositie.

Met dit inzicht kan er gekeken worden naar de strategische investeringsagenda, maar ook naar hoe op een verantwoordelijke manier te investeren in preventie en leefbaarheid. Er is een breed gedragen wens om een manier te zoeken hoe de maatschappelijke opbrengsten van bijvoorbeeld preventie of sociale cohesie meer meetbaar te maken en dat mee te nemen in de begroting. Ik adviseer hier raadsbreed aandacht aan te besteden, zodat er meer een gevoel van gelijk speelveld ontstaat.

Tijdspad en proces formatie

Er is een breed gedragen wens om voor het zomerreces tot een bestuursakkoord te komen. Ook is er behoefte aan een zorgvuldig proces waarin ook externe partijen de kans krijgen hun expertise in te brengen. Dit betekent dat er in een beperkte tijd veel ruimte gemaakt moet worden in de agenda's van de onderhandelaars. Daarnaast is de behoefte aan 'vertrouwelijk, maar zo transparant mogelijk'. Ik adviseer regelmatig openbare procesupdates te geven aan de gemeenteraad. Daarbij geldt het adagium: eerst de raad daarna pas de pers.

De onderhandelaars zitten aan tafel met mandaat en mogen daar besluiten maken. Bedenk van tevoren een heldere besluit- en schrijfstructuur waardoor er geen ruis kan ontstaan wat er wanneer behandeld wordt en hoe groepen buiten de hoofdtafel (fracties, experts, organisaties) hun inbreng kunnen geven. Maak schrijfteams en laat de fractievoorzitters hierin de leiding nemen. Maak een duidelijke planning aan de voorkant van het proces.

Maak ook meteen aan het begin de keuze of je start met het opstellen van een gedeelde visie/toekomstbeeld of juist met het bespreken van de meest ingewikkelde inhoudelijke punten. De verschillende fracties denken hier anders over. Wel zijn alle fracties het erover eens dat formeren juist ook betekent dat je op persoonlijk niveau een band smeedt met elkaar. Dus zowel op persoonlijke als op inhoudelijk niveau wordt er gewerkt aan teamvorming.

Zorg ervoor dat na een keuze voor de hoeveelheid wethouders² en de verdeling daarvan per partij, de kandidaat-wethouders meteen aanschuiven aan de onderhandelingstafel. Dit kan voor een enkele partij betekenen dat ze hun wethoudersprocedure moeten versnellen. Dit is echter bijna unaniem de wens van de gemeenteraad. Zo kent ook het nieuwe college de

---

² Een ruime meerderheid van de fracties heeft een wens voor zes wethouders. Door de groei van de stad naar een 100.000+ gemeente neemt de werkdruk toe. Daarnaast geeft het ruimte om meer in de stad en dorpen aanwezig te zijn om zo meer gesprekken te kunnen voeren met inwoners en zichtbaarder te zijn.

finesses van het bestuursakkoord en dragen zij medeverantwoordelijkheid voor het tot stand komen van visie en afspraken. Maak met deze groep onderhandelaars onder leiding van de formateur een aantal basisafspraken om de integriteit van het gezamenlijke proces te waarborgen. Formuleer waar mogelijk toetsstenen voor het college om de komende vier jaar mee te werken bij eventuele vrije kwesties.

Realiseer je dat je vanuit je persoonlijke en politieke drijfveren aan de onderhandeltafel zit. Je komt niet alleen om te besturen, je komt om Deventer en haar dorpen zo mooi en toekomstbestendig mogelijk te maken. Juist door je drijfveren en energie daarop te laten zien aan de andere partijen leer je elkaar en elkaars belangen goed kennen. En kun je elkaar helpen in het vinden van consent op inhoud en het onderbouwen van besluiten voor elkaars achterban. Dat maakt onderhandelen geen 'uitruil', maar samen op zoek naar het beste voor de gemeente Deventer.

Diversiteit in bestuur

De (lokale) democratie werkt het beste als het zoveel mogelijk een afspiegeling is van de gemeenschap van waaruit zij voortkomt. Ik adviseer de formerende partijen echt werk te maken van diversiteit binnen het team wethouders. Zo neem je zowel de democratie als je eigen gemeenschap serieus in representatie.

Wethoudersportefeuilles

Ik adviseer goed na te denken over de portefeuilles van de wethouders. Als dit college andere accenten wil geven is er allicht andere onderwerpclustering nodig. Genoemd zijn onder andere 'bestaanszekerheid' en 'dierenwelzijn' als eventuele nieuwe portefeuilles.

Tot slot

Informateur te mogen zijn is een eer. Laat staan als je dit in je geboortestad mag doen. Dank voor jullie vertrouwen. Alle gesprekken waren aangenaam, open en met humor. En ook de ingewikkelde kwesties gingen we niet uit de weg. Dat geeft mij veel vertrouwen in de toekomst van jullie gemeente. Met zo'n lokaal bestuur, allen gedreven voor stad en dorp en gericht op samenwerking, kunnen jullie inwoners trots zijn. Ik herhaal voorgaande informateurs door te stellen dat hetgeen dat jullie verbindt vele malen groter is dan hetgeen jullie onderscheidt. Jullie gemeenteraad werkt écht samen op een manier dat het collectief meer is dan de som der delen.

Ik hoop dat mijn adviezen waardevol zijn voor de keuzes in de komende periode. Het is nu aan jullie de stappen te zetten om de gemeente ambitieus en in samenhang met de grote opgaven van deze tijd te besturen. Ik wens jullie daar wijsheid, gedrevenheid en plezier bij.

Met grote dank ook aan Ingrid Heijmans en Luc Gerritsen van de griffie. Hun ondersteuning en klankbord was cruciaal voor een zorgvuldige en volledige informatieronde en de adviezen in dit rapport.

Zutphen, 7-4-2026

Eva Boswinkel

Bijlage: verslagen

Inhoudsopgave

Verslag Groenlinks/PvdA	10
Verslag Gemeentebelang	13
Verslag D66	16
Verslag VVD	19
Verslag Deventer Sociaal	21
Verslag DENK	23
Verslag CDA	25
Verslag ChristenUnie	27
Verslag Partij voor de Dieren	29
Verslag Deventer Belang	31
Verslag Volt	33
Verslag Burgemeester	35

Verslag GroenLinks / PvdA

Datum: 27 maart van 10:00 – 11:00

Aanwezigen: Tjeerd van der Meulen en Tanja Eekhuis

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

GroenLinks–PvdA ziet dat Deventer in de komende jaren voor een aantal fundamentele keuzes staat.

Allereerst vraagt de verdeling van schaarse ruimte om duidelijke richting: de ruimte moet zorgvuldig worden afgewogen tussen wonen, energieopwekking, infrastructuur, natuur, biodiversiteit, bedrijvigheid en landbouw. Veel keuzes uit de ontwerp-Omgevingsvisie moeten nog concreet worden uitgewerkt; GL-PvdA ondersteunt de koers die daar is ingezet, al is het op sommige vlakken ambitieuzer. Ze wil koploper blijven in duurzaamheid en biodiversiteit, meer betaalbaar bouwen en wel aan duurzame, groene en sociale wijken waarin energiezuinigheid, natuur en ontmoeting centraal staan.

Daarnaast staat het sociale beleid onder druk. De opvang van vluchtelingen, het armoedebeleid en de ondersteuning van kwetsbare inwoners moeten op peil blijven, ook nu het landelijke debat steeds harder wordt. Deventer moet volgens de fractie vasthouden aan menselijke en zorgzame keuzes en bouwen aan buurten waarin mensen oog hebben voor elkaar. Met een sterke sociale basis met aandacht voor taal, onderwijs, werk en maatwerkondersteuning.

Een derde belangrijke keuze betreft de duurzaamheidsambities. GroenLinks–PvdA benadrukt dat Deventer, ondanks de politieke gevoeligheid van wind- en zonne-energie, moet vasthouden aan de gemaakte afspraken. De partij wil waar mogelijk versnellen, niet vertragen.

Tot slot vraagt de financiële koers om heroverweging. Er is volgens de fractie te lang te voorzichtig begroot, waardoor reserves onnodig zijn aangegroeid. De partij staat voor een verschuiving van sparen naar investeren in de samenleving, met middelen die ten goede komen aan inwoners en de stad. Bijvoorbeeld in bestaanszekerheid, kunst en cultuur.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

1) Groei van stad en dorpen met brede welvaart

Bouwen aan een groene, gezonde, veilige en inclusieve leefomgeving waarin wonen, voorzieningen en openbare ruimte in balans zijn. Brede welvaart is leidend voor keuzes. Een ruimhartiger armoedebeleid is daarbij onmisbaar. Dat vraagt om duidelijker beleid, gericht op het normaliseren van bestaanszekerheid en het bouwen van buurten waarin mensen elkaar vinden en ondersteunen. “We bouwen buurten” blijft hierbij het uitgangspunt.

2) Duurzaamheid & energietransitie

Vasthouden aan eerdere afspraken (Energieplan, RES) en een voortrekkersrol nemen in de energietransitie als noodzaak voor klimaat én betaalbaarheid.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

Politiek gevoelige dossiers

De fractie noemt verschillende thema's waar de meningen in de raad sterk uiteenlopen en waar de komende vier jaar concrete keuzes in gemaakt moeten worden:

- investeringen in infrastructuur, waaronder het Hanzetracé en de Oldenielstraat;
- de woningbouwlocatie Stadsland/IJsselsprong;
- een mogelijke derde IJsselbrug;
- provinciale windturbineplannen langs de A1 en de rol van de gemeente hierin;
- culturele investeringen en de voortgang van Samen onder één Dak;

- locaties voor opvang van AMV'ers, dakloze en verslaafde mensen en Skaeve Huse;
- mobiliteit en parkeren, in het bijzonder rondom en in de binnenstad;
- Locatie/omvang van nieuwe bedrijventerreinen.
- Omgaan met de gemeentefinanciën (sparen – investeren)

Onbespreekbare punten

In principe is alles bespreekbaar, behalve:

- eventuele bezuinigingen op bestaanszekerheid of sociaal vangnet;
- beperking van asiel- en Oekraïneopvang;
- bepaalde bezuinigingen op groen of duurzaamheid.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

Er is een wens tot meer groene en rode accenten dan bij de huidige coalitie. De voorkeurscoalitie van GroenLinks–PvdA is:

GroenLinks–PvdA + D66 + Gemeentebelang (21 zetels)

Redenen:

- D66 is de enige coalitiepartij die een zetel won en ligt inhoudelijk dicht bij GL/PvdA.
- Met Gemeentebelang ontstaat een stabiele meerderheid en wordt er voortgebouwd op het fundament van afgelopen jaren.
- Deze variant sluit logisch aan bij de verkiezingsuitslag.
- Geen grotere coalitie dan nodig omdat een coalitie een ook volwaardige oppositie verdient.

Andere combinaties zijn politiek mogelijk (naast GL/PVDA+D66 bijv. ook VVD/DB(23) of CDA/VVD (21), maar liggen gelet op vooral programmatische verschillen minder voor de hand. Doorzetten van de brede oude coalitie acht de partij onwenselijk vanwege de onevenwichtige verhoudingen tussen coalitie en oppositie en de inhoudelijke balans (meer progressief).

Het uitgangspunt blijft: verder bouwen op het fundament dat er ligt, met nieuwe progressieve accenten en meer investeren in stad en dorpen. De wens tot een meer transparante begroting met andere accenten bij het verdelen van de schaarse middelen.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

GroenLinks–PvdA ziet een snelle, maar zorgvuldig georganiseerde formatie voor zich. De partij wil toewerken naar een coalitieakkoord op hoofdlijnen waarin wel een aantal duidelijke keuzes worden gemaakt. De hele gemeenteraad moet de ruimte krijgen echt mee te besturen. De fractie benadrukt het belang van:

- een formateur met kennis van het lokaal bestuur en bij voorkeur de regionale context;
- duidelijke werkafspraken, gesprekken met vertegenwoordiging inwoners/ondernemers en/of maatschappelijke organisaties en eventueel ondersteund met huiswerkopdrachten voor fracties;
- een slagvaardig en evenwichtig onderhandelingsteam dat effectief kan schakelen.

Wat moet er echt nog gezegd worden?

Zichtbaarheid van wethouders

Zichtbaarheid van wethouders bij de inwoners van Deventer is cruciaal. Vertrouwen in de politiek begint bij zichtbare en betrokken bestuurders.

Relaties, vertrouwen en dualisme

GL-PvdA benadrukt dat dualisme een belangrijk aandachtspunt blijft. Verschillen in stijl of benadering kunnen van invloed zijn op de samenwerking. Daarom is het essentieel dat onderhandelingen worden gevoerd met de beoogde kandidaat-wethouders aan tafel, zodat vertrouwen en wederzijds begrip vanaf het begin worden opgebouwd. Formeren gebeurt volgens GroenLinks–PvdA op basis van inhoud én relatie: beide zijn noodzakelijk voor een stabiel en duurzaam bestuursakkoord.

Verslag GemeenteBelang

Datum: 27 maart van 11:15 – 12:15

Aanwezigen: Marcel Elferink en Lars Wijnhoud

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar de gemeente Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

1. Wonen & Ruimte – waar bouwen we, voor wie en in welk tempo?

Gemeentebelang kiest voor tempo en gaat voor inbreiding boven uitbreiding. De succesvolle samenwerking binnen het Woonplatform Deventer vormt daarbij een stevig fundament.

Voldoende en betaalbare woningen Bouwen blijft een essentieel speerpunt in de stad en in de dorpen. De huidige verdeling van woningbouwopgaven moet worden voortgezet. Tegelijkertijd is duidelijk dat inbreiding alléén niet voldoende zal zijn om de benodigde 11.500 woningen te realiseren.

2. Bereikbaarheid & Mobiliteit – ruimte op straat opnieuw verdelen

Gemeentebelang streeft naar optimale bereikbaarheid voor de hele gemeente en heeft daar duidelijke ideeën over.

De partij benadrukt dat een rondweg om Deventer geen oplossing biedt. Betrouwbaarheid en consistentie zijn cruciaal: inwoners en ondernemers moeten kunnen rekenen op duidelijke, realistische en meetbare afspraken die in het coalitieakkoord vastgelegd worden.

3. Energietransitie & Klimaat – tempo, draagvlak en betaalbaarheid

Voor energieprojecten geldt dat lokaal eigendom voor Gemeentebelang een belangrijke voorwaarde is. De partij wil zorgvuldig omgaan met het buitengebied, goede landbouwgrond behouden voor agrarisch gebruik, en tegelijk inwoners en ondernemers actief begeleiden in de energietransitie.

Investerings in een groene leefomgeving, klimaatadaptatie en duurzame initiatieven zijn noodzakelijk. Succesvolle voorbeelden, zoals het warmtenet in Zandweerd, verdienen navolging.

4. Sociale basis & Zorg – houdbaar houden wat onder druk staat

Gemeentebelang wil stevig inzetten op samenredzaamheid en preventie, mede gezien de dubbele vergrijzing. De partij staat voor toekomstbestendige wijken en op korte termijn investeren in effectievere jeugdzorg. Gemeentebelang maakt zich zorgen over de ontwikkeling van de kosten van de jeugdzorg want daarmee staat de kwaliteit, houdbaarheid en betaalbaarheid op langere termijn onder druk.

5. Economie & Werk – ruimte bieden aan ondernemers en duurzame groei

Gemeentebelang streeft naar een evenwichtige balans tussen wonen, werken en voorzieningen. Voor een economisch toekomstbestendig Deventer wil de partij investeren in een sterk sociaaleconomisch klimaat, waarin ondernemers ruimte krijgen om te groeien.

6. Financiële keuzes – wat kan wél en wat niet meer?

De partij wil behoedzaam blijven begroten en de inwoner zo min mogelijk belasten, en om daarmee te kunnen blijven investeren in de gemeente. Daarbij kiest Gemeentebelang voor:

- sparen voor grote investeringen,
- handhaving van de Strategische Investeringsagenda,
- en vasthouden aan een structureel sluitende meerjarenbegroting.

7. Bestuur & Samenleving – hoe werken we samen met inwoners?

Het uitgangspunt is helder: “Inwoners aan zet.” De gemeente moet initiatieven ondersteunen, faciliteren, omarmen en — waar nodig — aanjagen. Vroegtijdige betrokkenheid van inwoners is essentieel, met een duidelijke en transparante participatieaanpak waarin vooraf helder is welke invloed inwoners daadwerkelijk hebben. Afspraak is afspraak maakt bestuur betrouwbaar, dit is heel belangrijk voor Gemeentebelang.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

1. Woningbouw

De woningbouwopgave blijft één van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. Deventer moet niet alleen voldoende tempo maken, maar ook voortdurend een zorgvuldige afweging blijven maken tussen inbreiding, uitbreiding en de kwaliteit van de leefomgeving. Het realiseren van voldoende passende woningen vraagt om heldere keuzes, maatwerk per wijk en dorp, én een realistisch besef dat niet alle ambities tegelijk kunnen worden waargemaakt.

Gemeentebelang ziet zichzelf als een partij voor stad én buitengebied.

2. Financiën

Het is voor Gemeentebelang belangrijk om realistisch te begroten, met heldere plannen die ten grondslag liggen aan zowel ruimtelijke of sociale investeringen. De gemeente beschikt daarnaast over een strategische investeringsagenda, waarvoor structureel middelen moeten worden gereserveerd. Dat vraagt om discipline en helderheid. En inzicht en overzicht.

Investeren mag nooit voortkomen uit idealen zonder onderliggend plan; dat zou te kort door de bocht zijn. Een stabiele en goed functionerende coalitie vraagt om financiële keuzes die realistisch, uitlegbaar en houdbaar zijn. Er zullen scherpe keuzes moeten worden gemaakt over wat wél en niet mogelijk is, binnen de grenzen van een gezonde en toekomstbestendige gemeentefinanciën.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er voor u onbespreekbare punten?

- De percentuele verdeling bij nieuwbouw is volgens Gemeentebelang een politiek gevoelig onderwerp, omdat hierover in de raad verschillende opvattingen bestaan.
- Windenergie
- Stadsland of eventueel andere uitbreiding.

In deze fase van de gesprekken zijn er voor Gemeentebelang geen onderwerpen die onbespreekbaar zijn; de partij staat open voor dialoog en weging van mogelijkheden. Plannen moeten wel realistisch en haalbaar zijn. Niet alles kan tegelijk. Begrotingsdiscipline is heel belangrijk.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

De voorkeurscoalitie van Gemeentebelang is de huidige coalitie:

PvdA/GL – Gemeentebelang – CDA – D66.

Gemeentebelang hecht aan continuïteit van beleid en aan stabiliteit. De samenwerking in de afgelopen periode heeft tot goede resultaten geleid. Gemeentebelang ziet geen aanleiding om hier verandering in aan te brengen. De verkiezingsuitslag ondersteunt dit ook volgens Gemeentebelang. GL-PvdA en GB hebben zetels ingeleverd, maar Gemeentebelang ziet dat als consequentie van het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid. D66 en CDA hebben winst geboekt, wellicht ook door de landelijke ontwikkeling.

Een iets bredere meerderheid dan het huidig aantal coalitiezetels geeft meer stabiliteit en bestuurlijke ruimte. Wanneer een coalitiepartner op een bepaald dossier een andere positie inneemt, creëert een ruimer mandaat extra flexibiliteit. Het bevordert een gezonde dualistische verhouding tussen raad en college.

Een meerderheid van 24 zetels biedt volgens Gemeentebelang daarom meer comfort. Met een akkoord op hoofdlijnen blijft bovendien voldoende ruimte voor de raad en de oppositie.

Gemeentebelang constateert dat er in de afgelopen 2 jaar eigenlijk al sprake was van een grotere coalitie, aangezien de fracties GroenLinks en PvdA al steeds meer gezamenlijk optrokken.

Gemeentebelang waardeert de verbindende rol van het CDA in de afgelopen periode en hecht aan stabiliteit binnen het college. En ze vinden zo de balans stad en platteland goed geborgd. Daarbij speelt ook het gevoel een belangrijke rol: vertrouwen en onderlinge verhoudingen zijn essentieel. GB wil doorbouwen met hetzelfde team. Zij zien wel dat er binnen de nieuwe verhoudingen wellicht wat andere ('groene en rode') accenten zullen komen.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitie-onderhandelingen? Heeft u daarbij aandachtspunten?

Gemeentebelang ziet graag een bestuursakkoord op hoofdlijnen, zodat er voldoende ruimte blijft voor de oppositie om invloed uit te oefenen. Tegelijkertijd biedt deze aanpak ook de coalitiepartijen de vrijheid om binnen duidelijke kaders eigen accenten en standpunten in te nemen.

Gemeentebelang vindt het essentieel dat kandidaat-wethouders vanaf het begin bij de onderhandelingen aanwezig zijn, zodat er geen verschil ontstaat tussen wat aan tafel wordt afgesproken en wat later bestuurlijk moet worden uitgevoerd

Verslag D66

Datum: 27 maart van 13:30 – 14:30

Aanwezigen: Rik van Wijk en Oguzhan Akdemir

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar de gemeente Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

Deventer staat voor een aantal samenhangende keuzes. De gemeente groeit, de druk op de woningmarkt is hoog en de noodzaak om te verduurzamen en te investeren in de economie van morgen wordt steeds urgenter.

Het startpunt is de woningbouwopgave en het tempo maken van het bouwen van huizen. De woningbouwopgave is namelijk met alles verbonden (bijv. werk/economie) en is de basis voor veel inwoners. Wij willen een Deventer dat groeit met kwaliteit. Een gemeente waar mensen een betaalbare woning kunnen vinden, waar ruimte is om te ondernemen en te leren, waar voorzieningen zoals cultuur meegroeien, waar de gemeente bereikbaar en in beweging blijft, en waar duurzaamheid en leefbaarheid hand in hand gaan.

1. Woningen

De woningnood raakt mensen direct in hun leven. We willen sneller meer betaalbare woningen realiseren, door slim te verdichten waar het kan en uit te breiden waar het nodig is, altijd in samenhang met groen, bereikbaarheid en voorzieningen. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar kansen zoals het tegengaan van leegstand, wonen boven winkels en het beter benutten van bestaande locaties.

2. Toekomstbestendige leefomgevingen

Tegelijk vraagt de groei van Deventer om sterke en toekomstbestendige leefomgevingen. Wij verbinden daarin duurzaamheid, gezondheid en leefbaarheid. De energietransitie zien wij niet als losse opgave, maar als kans om ook de betaalbaarheid te verbeteren, bijvoorbeeld via oplossingen zoals het warmtenet in Zandweerd.

3. Economie

Daarnaast is een sterke economie voor ons een randvoorwaarde voor brede welvaart. We investeren in de verdien capaciteit van de economie van morgen, in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven. Onderwijs, ontwikkeling en een leven lang leren zijn daarbij essentieel, zodat mensen kunnen meedoen en bedrijven zich kunnen blijven ontwikkelen.

4. Voorzieningen

Voorzieningen en cultuur zijn onmisbaar voor een levendige stad en dorpen. We zetten in op een sterke culturele infrastructuur, met ruimte voor programmering en nachtcultuur, als onderdeel van een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

D66 brengt beweging vanuit idealen, waarbij wordt gedacht in oplossingen niet in problemen. Hierbij hoort een aantal duidelijke keuzes, die we vervolgens gaan uitvoeren Iedereen moet de vrijheid hebben om mee te doen, waarbij inclusie en diversiteit belangrijk is.

Om tempo te maken moet er worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van Deventer. Waarbij we niet onnodig blijven reserveren voor later, maar juist nu keuzes maken die de gemeente vooruithelpen, met behoud van een gezonde financiële positie. Er moeten een balans zijn tussen het investeren in de huidige generatie en de toekomstige generatie

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

Voor D66 zijn de twee belangrijkste onderwerpen:

- Woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling Deventer moet sneller meer betaalbare woningen bouwen. Wonen is voor veel inwoners de sleutel tot hun toekomst en binding met de gemeente. Daarom zetten wij in op versnelling van de woningbouw,

met oog voor betaalbaarheid, doorstroming en kwaliteit. Woningbouw zien wij altijd in samenhang met bereikbaarheid, voorzieningen, werk en leefkwaliteit.

- Een duurzame, bereikbare en toekomstbestendige leefomgeving. Wij willen een gemeente die niet alleen groeit, maar ook vooruitgaat. Dat betekent investeren in duurzaamheid, gezondheid en leefbaarheid, maar ook in bereikbaarheid en de economie van morgen. Door deze opgaven te verbinden, zorgen we dat Deventer een gemeente blijft waar mensen prettig kunnen wonen, werken en leven, nu en in de toekomst.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er voor u onbespreekbare punten?

Politieke verschillen zijn onvermijdelijk, zeker op onderwerpen waar keuzes echt gemaakt moeten worden. Denk aan woningbouwlocaties, de invulling van de energietransitie, bereikbaarheid en infrastructuur, en de inzet van schaarse middelen. Voor D66 horen die verschillen bij een gezonde democratie.

Tegelijk is er voor ons een duidelijke ondergrens. De grote opgaven van Deventer vragen om tempo en richting. Stilstand is voor ons geen optie. Dat geldt in het bijzonder voor de woningbouw, maar ook voor de energietransitie en de ontwikkeling van de gemeente als geheel.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

Op basis van programmatische overeenkomsten, bestuursstijl en de gezamenlijke ambitie om tempo te maken, hebben wij de volgende combinatie als voorkeur:

GroenLinks/PvdA, D66 en Gemeentebelang (21)

Voor ons is daarbij een aantal afwegingen van belang. Een coalitie moet niet alleen stabiel zijn, maar ook ruimte laten voor een volwaardige oppositie. Daarnaast kijken wij nadrukkelijk naar inhoudelijke samenhang, bestuurlijke betrouwbaarheid en de mate waarin een coalitie de stad en dorpen in de breedte representeert. Tegelijk vinden wij het belangrijk dat een coalitie de bereidheid heeft om tempo te maken en te investeren in de ontwikkeling van Deventer.

Vanuit die afweging komen wij tot de volgende voorkeursvarianten, in volgorde van wenselijkheid:

1. GL/PvdA, D66, Gemeentebelang (21/39)
2. GL/PvdA, D66, VVD, CDA (21/39)
3. GL/PvdA, D66, VVD, PvdD (20/39)

In de eerste variant zien wij een coalitie met een beperkte maar stabiele meerderheid, waarin zowel landelijke als lokale partijen vertegenwoordigd zijn en die daarmee de stad en dorpen in de breedte weerspiegelt.

De tweede variant biedt een vergelijkbare stabiliteit, met partijen die gezamenlijk mogelijk meer nadruk leggen op tempo, uitvoering en het maken van keuzes om de gemeente verder te ontwikkelen.

De derde variant is rekenkundig mogelijk en sluit op onderdelen aan, maar achten wij minder voor de hand liggend.

Deze volgorde weerspiegelt voor ons de mate waarin inhoud, stabiliteit, representativiteit en uitvoeringskracht samenkomen.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitie-onderhandelingen? Heeft u daarbij aandachtspunten?

D66 ziet een akkoord met duidelijke keuzes en afspraken. De moeilijke gesprekken moeten worden gevoerd tijdens de formatie. Deventer heeft behoefte aan richting en vooruitgang, niet aan een optelsom van wensen. Door goed te luisteren naar elkaars afwegingen en belangen, ontstaat ruimte om tot betere keuzes te komen. Investeren op relatie is dus van groot belang.

De wethouders kandidaten moeten de finesse van het akkoord kennen en dus op een bepaald moment aansluiten bij de gesprekken. In het vervolg zien wij een gestructureerd proces voor ons met een hoofdtafel en thematische werksessies, waarin per opgave wordt gewerkt aan concrete afspraken. Daarbij kunnen ook fractieleden worden ingezet om onderwerpen verder uit te werken. Bij thema's die complexer of gevoeliger liggen, zien wij het als meerwaarde dat onderhandelaars zelf conceptvoorstellen uitwerken, zodat er gericht en inhoudelijk keuzes kunnen worden gemaakt. Daarnaast moet het proces verbinding houden met inwoners en organisaties, zij kunnen als perspectief van buiten input leveren voor enkele onderwerpen.

Verslag VVD – gesprekken informateur

Datum: 27 maart 14.45-15.45

Aanwezigen: Wendy Schol en Rogier Zuijdam

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar de gemeente Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

De komende jaren zal Deventer gaan groeien. Enerzijds vanwege de toenemende vraag naar woningen, anderzijds hebben we deze groei ook nodig om onze voorzieningen te behouden. Meer woningen vraagt om ruimte. Ruimte voor woningen, sport, gezondheidscentra, scholen, bedrijventerreinen en energievoorzieningen. Om te kunnen concurreren met andere steden én om snelheid te houden is het belangrijk geen bovenwettelijke eisen te stellen en is het belangrijk dat de binnenstad van Deventer bereikbaar blijft voor iedereen.

Onze ambitie is de groei van Deventer mogelijk te maken met zo veel mogelijk inbreiding, om natuur en buitengebied zoveel mogelijk te ontzien. Hierin moet de juiste balans worden gevonden. De VVD gaat voor inbreiding boven uitbreiding. De inbreiding komt waar het kan, maar je ontkomt er niet aan om ook aan de randen van Deventer te kijken.

Wij willen dat de gemeente duidelijke prioriteiten stelt, keuzes maakt die financieel houdbaar zijn en investeert in wat echt nodig is. Dat betekent: sneller bouwen voor starters, jonge gezinnen en ouderen, een aantrekkelijk ondernemersklimaat, een veilige leefomgeving en een gemeente die betrouwbaar en efficiënt werkt.

Onze uitgangspunten daarbij zijn helder:

- Investeren in snelle woningbouw, groei, en behoud van voorzieningen.
- Ruimte en waardering voor ondernemers.
- Veiligheid en leefbaarheid als basisvoorwaarde.
- Praktische en uitvoerbare oplossingen boven papieren ambities.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

Voor de VVD Deventer zijn de komende periode vooral deze twee onderwerpen leidend:

1. Woningbouw en bereikbaarheid

We moeten sneller en slimmer bouwen, zo houden we voorzieningen overeind én we zorgen dat Deventer bereikbaar blijft. Groei van de stad vraagt om infrastructuur die meegroeit. Deventer moet kunnen groeien zonder vast te lopen.

2. Veiligheid in de breedste zin van het woord.

Veiligheid is een basisvoorwaarde om vrij te kunnen leven. Iedereen moet in Deventer veilig zijn. Een belangrijk onderdeel op het gebied van veiligheid van inwoners is dat ze zich gehoord voelen, hier willen wij ons graag voor inzetten.

3. Wat zijn politieke gevoelige onderwerpen? En zijn er voor u onbespreekbare punten?

Wij zijn bereid breed samen te werken en stap-voor-stap tot afspraken te komen. Wel zijn er voor de VVD duidelijke grenzen bijvoorbeeld als het gaat om veiligheid en een behulpzame gemeente zijn. Daarnaast: afspraak is afspraak is voorwaarde voor betrouwbaar bestuur.

Politiek gevoelige onderwerpen:

- woningbouw versnellen
- RES: Afweging tussen zon en wind.

- maatregelen die de veiligheid beperken of aantasten.
- extra lastenverhogingen voor inwoners of ondernemers.

Onbespreekbaar voor de VVD zijn voorstellen die:

- financieel onverantwoord zijn.
- de veiligheid van inwoners ondermijnen.
- Vertragen in plaats van versnellen

Als je vooruit wil als gemeente, moet je gaan investeren. Er wordt nu te weinig geïnvesteerd. De bedoeling is dat voor elke euro die de gemeente investeert, het vijf euro oplevert. Een voorwaarde voor financieel verantwoord investeren is dat er plannen onderliggen. De VVD fractie is voor slim investeren, anders loop je vast als samenleving. Je bezuinigt niet op kwaliteit, maar bespaart door slimmer met elkaar te gaan samenwerken.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

Uitgangspunt van de VVD is een werkbare en stabiele coalitie, waarbij goede verhoudingen essentieel zijn. Hierbij past een numerieke meerderheid van 21 zetels, want het zorgt voor een evenwicht tussen coalitie en oppositie. Met de 21 zetels wordt er ruimte geboden aan de oppositie. De VVD spreekt de voorkeur uit voor de volgende coalitie:

GroenLinks/PvdA, D66, VVD en CDA

Programmatisch liggen andere partijen dichtbij dan GroenLinks/PvdA. Echter het eindpunt van beide partijen is hetzelfde (bijv. meer woningen of investeren in mobiliteit), alleen dienen er afspraken te worden gemaakt over de weg naar dit eindpunt. Beide partijen voelen urgentie, willen tempo maken en stralen energie uit. Dit is een goede basis om een coalitie te vormen. Bestuurlijke snelheid en dezelfde bestuursstijl. Ook is er behoefte aan investeren. Deze voorkeursvariant zorgt voor een stabiele coalitie door het midden. Het versterkt het dualisme, omdat er een stevige oppositie met partijen aan de linkerkant en rechterkant is. Ook de oppositie is op deze manier een brede vertegenwoordiging. De persoonlijke verhoudingen met alle partijen zijn overigens goed.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitie-onderhandelingen? Heeft u daarbij aandachtspunten?

Het resultaat van de onderhandelingen moet een akkoord zijn met heldere prioriteiten en duidelijke afspraken. Uitgangspunt is dat het duidelijk is naar welke eindpunt of stip op de horizon de coalitie toewerkt. Belangrijk is om hier duidelijk afspraken te maken over de grote dossiers waarin we programmatisch afwijken en over de samenwerking in de coalitie.

Een aandachtspunt voor de coalitie onderhandelingen is verhouding van investeringen tussen stad en dorpen. In zowel de stad als de dorpen dienen de voorzieningen op peil te worden gehouden. De VVD adviseert de wethouderskandidaat aan het begin van het formatieproces bekend te maken en te laten deelnemen aan de onderhandelingen.

Verslag   **Deventer Sociaal**
Datum: **30 maart 13.45-14.45**
Aanwezigen: **Kitty Schmidt + Erik van Brink**

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

De belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat zijn:

- Bestaanszekerheid garanderen en aanpak armoede.
- Voldoende woningen bouwen/ passende opvang voor verschillende doelgroepen realiseren.
- Voorzieningen en zorg waarborgen

Het is vooral belangrijk dat de mens centraal komt te staan, in plaats van het systeem of het budget. In het verlengde hiervan is een van de opgaves van de lokale overheid om het vertrouwen van de burger terug te winnen.

Dit speelt bij alle bevolkingsgroepen en bij alle leeftijden en bij alle inkomensniveaus. Dit doe je door op een positieve manier zichtbaar te zijn in de wijk en in te zetten op participatie. We hebben in Deventer goede plannen voor participatie, maar het is nu tijd om deze ook uit te gaan voeren.

Deventer is een stad aan de IJssel met een mooie/historische binnenstad, die velen toeristen trekt. Tegelijkertijd is Deventer ook een 100.000+ gemeente met 100.000+ problematiek. Als we dit de aankomende periode niet erkennen gaat het mis. Oplossingen voor grootstedelijke problematiek zit niet in meer repressie, maar in preventie. Deventer is een grote stad met bijbehorende uitdagingen. Het is belangrijk daar meer focus op te leggen. Tot slot liggen er ook uitdagingen op Jeugdzorg (tekort van 9 miljoen) en het naderende ravijnjaar.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

De twee belangrijkste onderwerpen voor Deventer Sociaal zijn:

- Voldoende woningbouw
- Bestaanszekerheid

Steeds meer mensen, ondanks het ingezet beleid van de afgelopen jaren, weten de gemeente niet te vinden en blijven buiten zicht. Dit is voor Deventer Sociaal een punt van zorg. Deventer Sociaal ziet hier verschillende oorzaken voor:

- Het terugtrekken van de overheid uit de samenleving. Met als gevolg dat er meer aan de markt wordt overgelaten en de overheid geen regie meer heeft.
- De Voor-Elkaar-Teams worden niet voldoende gefaciliteerd en moeten zich met randzaken bezighouden. Hierdoor hebben ze ook minder tijd om in de wijk actief te zijn. Ze verdienen een vaste plek in de wijk, waar inwoners kunnen binnenlopen.
- Voor alle partijen die zich bezighouden met ons preventieve beleid geldt dat er voldoende menskracht en middelen beschikbaar moeten zijn.
- Daaronder vallen naast de VET teams ook het jongeren en kinderen en ouderenwerk.
- Maar ook het Bijzondere Zorgteam, voorzieningen zoals de Vriendendiensten, de Halte, Buurtgeluk en de Fontein.
- Buurthuizen/voorzieningen moeten weer een ontmoetingsplek worden in de wijk. Vanwege de bezuinigingen van een aantal jaren terug, is dit verloren gegaan.

Tegelijkertijd is het ook een keuze van het college van B&W/coalitie geweest om te kiezen voor volle reserves in plaats van te investeren. We moeten meer inzetten op langjarige samenwerkingen en op preventie. Veelal wordt er alleen gekeken naar wat de kosten zijn en niet zozeer wat het oplevert.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

Voor ons zijn de volgende onderwerpen gevoelige onderwerpen:

- Bezuinigingen op (jeugd)zorg, ondersteuning en armoedebeleid.

- Uitstellen van investeringen ten behoeve van de reserves.
- Bezuinigingen op zorg, ondersteuning, armoedebeleid en voorzieningen (wijkcentra, bibliotheek etc.)
- Energietransitie (hoe neem je inwoners hier goed in mee)

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

Vanuit Deventer Sociaal hebben wij geen voorkeur voor een coalitie, Een sociaal en progressief college ligt gezien de verkiezingsuitslag voor de hand. Deventer Sociaal past enige bescheidenheid, vanwege dat we één zetel hebben in de raad.

Een voorzetting van de huidige coalitie (+) GL, en met of zonder het CDA is het meest logisch.

Er moeten dan wel rode en groene accenten komen, echt meer progressief. Onze oproep is om het numerieke aantal zetels tussen coalitie en oppositie niet te groot maken. Met als doel om balans te houden tussen oppositie en coalitie. Deventer Sociaal heeft met alle partijen goede verhoudingen.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

Ons oproep is om in het akkoord niet alles tot achter de punt en komma dichtregelen. Hierbij ook ruimte en rekening te houden met wensen en plannen vanuit de oppositie. Deventer Sociaal is voor een akkoord op hoofdlijnen, met de belangrijkste doelen en ambities en waar zoveel mogelijk partijen zich in herkennen.

Wij vinden ook belangrijk dat er regelmatig (proces)updates komen over de voortgang van de formatie. De verwachting is dat een presentatie van het akkoord voor de zomer haalbaar moet zijn.

Aandachtspunt voor de komende raadsperiode is de zichtbaarheid van de raad buiten het stadhuis. Wij zijn er voorstander om bijvoorbeeld buiten het stadhuis te vergaderen. Het stimuleren van de opkomst, betekent ook dat we naar buiten moeten als gemeenteraad.

Verslag DENK

Datum: 30-03-2026 15.00-16.00

Aanwezigen: Ahmet Kaya + Ridvan Arslan

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

De keuzes, ambities en uitgangspunten voor DENK zijn:

- Sneller bouwen voor starters, zodat jongeren in onze stad kunnen blijven wonen. Maar ook zorgen voor fatsoenlijke huisvesting voor studenten en arbeidsmigranten — groepen die nu te vaak tussen wal en schip vallen.
- Tegelijkertijd hebben we de verantwoordelijkheid om kwetsbare inwoners te beschermen. Dat vraagt om meer aandacht voor de aanpak van geweld, waaronder geweld tegen vrouwen, en om veilige voorzieningen zoals een 'Blijf van mijn lijf'-huis.
- Daarnaast zien wij kansen om ambitie te tonen. Laten we werken aan een stad die niet alleen leefbaar is, maar uitblinkt — bijvoorbeeld door de mooiste stad van Nederland, of zelfs Europa te worden. Dat kan, mits we beleid maken dat inwoners meeneemt en stimuleert. Daar hoort ook een eerlijker afvalbeleid bij. Inwoners willen flexibiliteit, zoals het meenemen van ongebruikte kilo's of een beloning voor wie minder afval produceert. Daar moeten we serieus werk van maken.
- Een inclusieve stad is ook een toegankelijke stad: met speelplekken voor ieder kind, betere infrastructuur en openbaar vervoer dat voor iedereen werkt en aantrekkelijk is om te gebruiken.
- Een opdracht om inwoners niet alleen te vertegenwoordigen, maar hen ook actief te betrekken bij de keuzes die we maken. Meer participatie is wat ons betreft geen bijzaak, maar de basis van goed bestuur. Participatie is voor ons belangrijk, we willen de betrokkenheid vergroten. Dit betekent dat je in eenvoudiger taal en vaker moet gaan communiceren naar inwoners (bijv. via sociale media) en de drempel moet verlagen.
- Zwerfafval mobiele containers, belonen i.p.v. straffen. Opslagbatterijen, deelenergie in je eigen wijk. Warmtestress aan te pakken door meer bomen te planten. (fruitbomen, notenbomen) voordeel is samen plukken

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

Het eerste wat wij willen veranderen is dat we gelijke rechten, inclusie en diversiteit in alle facetten van de gemeente willen terug zien. Dit moeten we terug zien in het gemeentebestuur en in al het (nieuwe) beleid. Ook moet het laagdrempeliger voor iedereen zijn om bij de gemeente aan te kloppen. Dat betekent makkelijker taal en drempel weghalen.

In nieuw beleid moet er ruimte zijn voor hoe het landt in de samenleving. Het wordt veel makkelijker om iets te laten landen, als je inwoners mee laat praten. Een groot deel van de inwoners is het vertrouwen in de gemeente kwijt en wij moeten ze helpen om er weer in te geloven.

We vinden het belangrijk om ook te kijken naar de minderheden/inwoners met een migratieachtergrond in de stad en hoe we deze betrekken bij de gemeente. Zij voelen zich namelijk vaak niet goed vertegenwoordigd.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

Bij DENK is veel ruimte voor gesprek over inhoud en programma's, maar er is geen ruimte voor discriminatie of kansenongelijkheid. Het is daarnaast belangrijk dat er meer geïnvesteerd gaat worden dan nu het geval is.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

In 2018 zijn we in de raad gekomen, dit wordt onze derde periode in de raad. Het is belangrijk om mee te kunnen praten en beslissen via het college. De voorkeurscoalitie van DENK is:

GL/PvdA- D66- Deventer Belang -Denk (20)

Het bestuur van Deventer moet een afspiegeling zijn van de samenleving van Deventer. Elke inwoner moet zichzelf terug zien in het college. Deze coalitie bestaat uit een mix van progressievere partijen en een lokale partij. Logisch is om Deventer Belang en D66 op te nemen in de coalitie, omdat beide partijen hebben gewonnen tijdens de verkiezingen.

Programmatisch ligt Deventer Belang ook dichtbij DENK. Kortom wij pleiten voor het vergroten van diversiteit in het bestuur en daarom is het belangrijk dat DENK meedoet aan de nieuwe coalitie. Daarnaast is het gezond voor de democratie als partijen die langer aan de macht zijn ook weer plaatsmaken voor anderen. Voorkeur is dat de coalitie een kleine meerderheid heeft, omdat er dan ook ruimte is voor plannen van de oppositie.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

Denk is voorstander om eerst afspraken te maken over de grote en moeilijke dossiers. Voordeel van starten met deze dossiers, is dat het duidelijkheid geeft of een samenwerking haalbaar is. De vervolgstap is samen een visie op papier zetten. Na afloop is er ruimte voor gesprekken met inwoners/organisaties. Uitgangspunt voor het formatieproces is kwaliteit boven snelheid.

Verslag CDA

Datum: 30 maart 16:15- 17:15

Aanwezigen: Teuni Scholthof en Marcel Evers

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

De belangrijkste keuzes waarvoor de gemeente Deventer de komende jaren staat, gaan om hoe we de groei ambitie naar 120.000 inwoners in goede banen gaan leiden. Waar vinden we voldoende plekken om te bouwen? Hoe zorgen we voor draagvlak voor onze plannen bij de inwoners? Hoe zorgen we dat Deventer bereikbaar blijft en de stad niet vastloopt door deze forse groei.

Het CDA ondersteunt de groei ambitie naar 120.000 inwoners in 2040, wat neerkomt op ongeveer 11.500 extra woningen. Deze groei gaat echter verder dan het bouwen van nieuwe woonwijken: het gaat om het creëren van toekomstbestendige en hechte samenlevingen. Daarom vindt het CDA het essentieel dat het niveau van voorzieningen — zoals onderwijs, zorg, sport, cultuur en ontmoetingsplekken — gelijke tred houdt met de bevolkingsgroei. Ook de lokale economie moet mee kunnen groeien. Dat betekent voldoende ruimte voor onze mkb-bedrijven, inclusief uitbreiding op het energienet, en het versterken van een aantrekkelijk vestigingsklimaat. We blijven daarom inzetten op een levendige binnenstad en vitale dorpskernen.

Daarnaast benadrukt het CDA dat een groeiende gemeente alleen sterk kan zijn wanneer de gemeenschap zelf sterk is. Verenigingen, buurtinitiatieven, kerken en andere maatschappelijke organisaties vormen het hart van de sociale samenhang. Zij brengen mensen bij elkaar, zorgen voor onderlinge betrokkenheid en dragen bij aan een gezonde, veerkrachtige lokale samenleving. Deze gemeenschap is volgens het CDA een waardevol fundament dat meegroeit met de stad en daarom blijvend ondersteund moet worden.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

- Snelheid in de woonopgave. Het groeiend woningtekort is in Deventer één van de grootste problemen waar we de komende vier jaar mee aan de slag moeten. We zetten in op voldoende en betaalbare woningen, zodat iedereen van starters tot senioren een passende woning kan vinden. We moeten niet alleen denken in termen van nieuwe woonwijken, maar ook in termen van levensvatbare gemeenschappen. Op de lange termijn bepaalt dit de leefbaarheid.
- Ruimte voor verenigingen, buurt- en dorpshuizen en vrijwilligers. CDA Deventer gelooft in de kracht van gemeenschappen. Het verenigingsleven is onmisbaar voor een sterke en betrokken samenleving. Wij willen ons de komende vier jaar inzetten voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen, buurt- en dorpshuizen en vrijwilligers om hun belangrijke taak goed in te kunnen vullen. De overheid moet zich niet met alles bemoeien, maar vertrouwen geven. We hechten belang aan deze zogenaamde gespreide verantwoordelijkheid.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

Op dit moment zijn politiek gevoelige onderwerpen:

- Derde IJsselbrug.
- Stadsland.

Er zijn voor CDA Deventer geen onbespreekbare punten. Vanuit gezamenlijke waarden kun je samen doen wat het beste is voor Deventer. Verhoudingen wil je goed houden en daarom blijf je in gesprek. Het is belangrijk om iets te bereiken. En het is niet belangrijk om het debat te winnen.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

CDA Deventer ziet in de verkiezingsuitslag een beloning voor het werk van de huidige coalitie

(GB-PVDA-D'66-CDA). De samenwerking hebben we als prettig en constructief ervaren. Daar kunnen we de komende vier jaar op doorbouwen. Dus meest logische coalitie voor CDA Deventer:

PVDA/GL-GB-D66-CDA.

Traditioneel wordt in Deventer vaak gekozen voor een krappe coalitie, maar het CDA kijkt daar anders naar. Wij vinden het waardevol wanneer coalitiepartijen binnen zekere grenzen afwijkend kunnen stemmen. Een bredere coalitie werkt volgens ons prettiger en zorgt ervoor dat het debat niet vlak of kleurloos wordt. Uiteraard zullen er accentverschillen zijn met de afgelopen vier jaar, aangezien GL-Pvda nu het grootste is.

Het CDA voert een heldere, stabiele en voorspelbare koers: rotsvast, betrouwbaar en transparant in standpuntbepaling. Dat hebben we de afgelopen jaren laten zien en laten wij graag weer zien de komende vier jaar.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

CDA Deventer ziet voor zich een onderhandelingsperiode waarin we snelheid koppelen aan een zorgvuldig proces. De onderhandelingen dienen wat ons betreft vanaf het begin te worden gedaan door de fractievoorzitters en de kandidaat wethouders van de vier partijen. Zodat de beoogde wethouders zich vanaf het begin 'eigenaar' voelen van het coalitieakkoord. Het moet zeker voor het zomerreces af zijn.

In Deventer werken we vanuit een brede overtuiging dat we gezamenlijk het beste voor onze gemeente willen. Over ca. 80% van de politieke vraagstukken is de Deventer politiek het doorgaans wel eens. Die gedeelde basis maakt de lokale politiek relatief eensgezind en constructief.

Toch zijn er dossiers waar de onderlinge verschillen duidelijk naar voren komen. Zulke onderwerpen raken aan principiële keuzes en verdienen daarom een prominente plek in een coalitieakkoord.

Een bestuursakkoord helpt om helder af te bakenen waar de ruimte voor vrijblijvendheid eindigt, en waar duidelijke gezamenlijke afspraken noodzakelijk zijn. Het biedt richting, legt verwachtingen vast en zorgt ervoor dat de samenwerking stevig genoeg is om ook bij gevoelige dossiers koers te houden.

De vorige formatie verliep grotendeels organisch. Het was bijzonder waardevol om tijdens twee zaterdagochtenden de woordvoerders uitgebreid aan het woord te laten en hen te laten reageren op de conceptteksten. Dat zorgde voor verdieping, reflectie en gezamenlijke scherpstelling van de inhoud.

Ook het feit dat de wethouders vanaf het begin aan tafel zaten, heeft veel opgeleverd. Het versterkte het gevoel van eigenaarschap en droeg bij aan de vorming van een hecht team. Het proces was daarnaast nadrukkelijk vertrouwelijk, wat belangrijk is om open gesprekken te kunnen voeren en belangen eerlijk te wegen: niet alleen over wát we afspreken, maar vooral ook over de manier van samenwerken en onze rolopvatting. Dat maakte het proces zorgvuldig, evenwichtig en vooral toekomstbestendig.

Verslag ChristenUnie

Datum: 30 maart 2026 17:30- 18:30

Aanwezigen: Justin Den Harder, Thijs Banninga

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

De ChristenUnie staat op voor de SAMENleving van Deventer. Alleen ga je misschien sneller, maar samen komen we verder. Zelfredzaamheid is mooi, maar samenredzaamheid is beter. Daarom kiest de ChristenUnie voor een gezond, groen en veilig Deventer, waar iedereen – ook kwetsbare mensen en nieuwkomers - een volwaardige plek verdient. Een Deventer waar mensen omzien naar elkaar, waar je een betaalbare woning kunt vinden, en zorgvuldig wordt omgegaan met het klimaat en de natuur.

We zijn er niet alleen voor de zwakken en ook niet alleen voor christenen: we willen dat de gemeente Deventer een plek is waar iedereen zich thuis voelt. Dat betekent:

- Dorpen en buurten waar mensen elkaar tegen komen en elkaar leren kennen.
- Een veilige en groene stad met gezonde lucht en ruimte voor de fiets.
- Een overheid die kwetsbare mensen ondersteunt, bijvoorbeeld bij armoede of dakloosheid.
- Betaalbare woningen bouwen en tegelijk zuinig zijn op het groen en het buitengebied.
- Een economie waarin zorg voor elkaar en respect voor de schepping centraal staan.
- Een duurzame stad, waar iedereen mee kan doen en waarvan iedereen profiteert, door te werken aan klimaatdoelen en natuurherstel. Investeren in preventieve zorg door sociale verbondenheid, gezond leven en actief blijven, zodat er voldoende geld overblijft voor wie professionele zorg nodig heeft.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

Wat ChristenUnie betreft zijn er twee thema's die bijzonder aandacht verdienen in de nieuwe coalitie. Coalitiepartijen moeten overeenstemming bereiken over de waarden die richting geven aan het beleid op deze thema's.

Ten eerste gaat het om een Deventer waarin iedereen mee kan doen. Dat betekent dat er serieus werk gemaakt moet worden van armoedebestrijding, dat er geïnvesteerd moet worden in pleegzorg en gezinshuizen, en dat het vinden van structurele opvanglocaties voor diverse kwetsbare groepen (daklozen, arbeidsmigranten, AMV'ers) prioriteit verdient. De gemeente moet samenwerking met maatschappelijke partners op deze thema's verder uitbouwen.

Ten tweede gaat het om bouwen aan gemeenschap. Het is duidelijk dat Deventer gaat groeien; daarover verschillen politieke partijen niet van mening. Maar voor de ChristenUnie staat voorop dat we geen huizen bouwen, maar toch vooral gemeenschappen. Dat betekent dat wijken leefbaar moeten zijn, met veel groen, en dat de straatinrichting moet uitnodigen tot buitenspelen en ontmoeten. Bovendien mogen faciliteiten zoals buurtcentra, wijkverenigingen en ruimte voor kerken niet vergeten worden.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

De komende tijd moeten er keuzes worden gemaakt waarover de raad het mogelijk niet direct eens zal zijn. Dan denken wij onder andere aan cultuur, ruimte voor bedrijventerreinen en het jeugdzorgbeleid. Desalniettemin verwachten wij dat hierover met alle partijen in de raad een goed gesprek mogelijk is, zowel tijdens coalitieonderhandelingen als in de gemeenteraad, en dat er mogelijk overeenstemming kan worden bereikt. Hoewel op enkele thema's, zoals drugs- en prostitutiebeleid, het verschil tussen de ChristenUnie en enkele andere partijen zeer groot is, kunnen we ook daar niet spreken van onbespreekbare thema's.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

De meeste partijen hebben al in het duidingsdebat het belang van een stabiele en brede coalitie onderstreept. De ChristenUnie ziet een stabiele coalitie als een coalitie die het eens

is over de grondslag; over de waarden die de uitgangspunten van beleid vormen. Dat betekent dat wij pleiten voor een gemeenschapsgerichte coalitie, bestaande uit partijen die het belang van gemeenschap centraal stellen. De ChristenUnie zou graag aan zo'n coalitie deelnemen. Favoriete coalitie: gemeenschapsgerichte coalitie.

PRO -GB – CDA -CU (20 zetels)

De voorkeur gaat uit naar het vormen van een gerichte, compacte coalitie. Een brede coalitie is niet noodzakelijk; een smallere samenwerking kan volgens hen even effectief – en soms zelfs wenselijker – zijn.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

Om het mogelijk te maken dat partijen nader tot elkaar komen, is het belangrijk dat inhoudelijke onderhandelingen in vertrouwelijkheid plaatsvinden. Tegelijkertijd pleiten we voor een transparant proces met regelmatige procesupdate.

Bovendien moeten de onderhandelende partijen al in een vroeg stadium contacten leggen met het maatschappelijk middenveld, om breed op te halen wat nodig is in de nieuwe bestuursperiode. Het college is immers van en voor de samenleving. Om dit extra kracht bij te zetten, willen we voorstellen om de onderhandelingen overal in de gemeente plaats te laten vinden, behalve in het stadhuis. Ga de samenleving in, betrek maatschappelijke partners, en ga zo samen op zoek naar het goede. Bijvoorbeeld: het bestuur van een stichting is tijdens de eerste dertig minuten aanwezig om een toelichting te geven. Maatschappelijke partners leveren op die wijze input voor het coalitieakkoord.

Bij het opstellen van het bestuursakkoord hoeft het document geen dichtgetimmerd geheel te worden. Het is acceptabel dat partijen op bepaalde onderdelen van mening verschillen, zolang de gedeelde waarden en uitgangspunten maar stevig genoeg zijn om samen te kunnen besturen.

Verslag Partij voor de Dieren

Datum: 31 maart 14:00 – 15:00

Aanwezigen: Gijsbert Raadgever, Joni van der Leeuw

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

Nieuwe balans tussen ecologie en economie

Groei om de groei is geen oplossing. Groei in welzijn en biodiversiteit wel. Er is behoefte aan een eerlijke, regionale en circulaire economie waarin grondstoffen worden hergebruikt en iedereen kan meedoen. Het huidige economische systeem schaadt mens, natuur en dier; daarom moet Deventer inzetten op duurzame, toekomstbestendige samenlevingen.

Klimaat en biodiversiteit

De klimaat- en biodiversiteitscrisis vraagt om direct en stevig handelen. Deventer moet een ambitieus klimaat- en herstelplan opstellen, klimaatneutraliteit in 2030 nastreven en een wethouder Klimaat & Biodiversiteit aanstellen. Alleen door altijd vanuit het kwetsbaarste — natuur, milieu en dieren — te denken, kan de gemeente de negatieve impact van de klimaatcrisis verkleinen.

Rechtvaardigheid

Te veel inwoners ervaren ongelijkheid, armoede of uitsluiting. Deventer moet actief optreden tegen racisme en discriminatie, inzetten op solidariteit en zorgen voor gelijke kansen voor iedereen. Rechtvaardigheid geldt ook voor toekomstige generaties én voor al het andere leven in de gemeente.

Woningcrisis

De bevolkingsgroei vraagt om meer betaalbare en duurzame woningen, met prioriteit voor sociale woningbouw, doorstroming en nieuwe woonvormen zoals ecowijken en tiny houses. Wonen is een recht; huizen zijn niet bedoeld om winst op te maken.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

Naast de vier voorgaande punten is ons grote thema: dierenwelzijn. In al het beleid moet dat worden meegenomen. Als we de juiste keuzes maken voor de dieren dan profiteert iedereen daarvan mee en hebben we op de andere terreinen ook veel winst. Dieren worden in gemeentelijk beleid vaak vergeten, terwijl hun belangen structureel meegewogen moeten worden. Er wordt benadrukt dat iedereen moet kunnen meedoen. Dat vraagt om een inrichting van de openbare ruimte die inclusiviteit ondersteunt en mensen verschillende keuzes biedt om deel te nemen.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

Politiek gevoelige onderwerpen zijn bijvoorbeeld de samenvoeging van de schouwburg en het burgerweeshuis, Bouwen, Auto luwe Welle en Energie-armoede. Ook moet er goed bekeken worden naar de risico's van sparen boven investeren. Niet investeren brengt op zichzelf een risico met zich mee. Sta hier goed bij stil. Wat kun je aan preventie doen zodat je er later beter voor staat? En hoe maak je dat meetbaar?

De onbespreekbare punten:

- Uitbreiding van de bio-industrie en aanverwante bedrijven
- Exploitatie van dieren, ongeacht de wijze
- Bouwen in natuurgebieden
- Vernietiging van bestaande ecosystemen

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

Gezien de verkiezingsuitslag is een coalitie van **GL/PvdA, Gemeente Belang en D66** de meest logische keuze. De verhouding coalitie – oppositie moet ongeveer gelijk zijn. Bij een brede coalitie heb je geen rol als oppositie.

Daarbij blijven echter twee partijen die bij de verkiezingen verloren hebben aan de macht. Deze coalitie bouwt in feite voort op het vorige bestuur. Een alternatief is dat Deventer Belang als extra partij aanschuift, wat zou leiden tot een veel bredere coalitie en een beperkte rol voor de oppositie.

De Partij voor de Dieren geeft aan zichzelf in deze fase nog niet direct in een coalitie te zien. De fractie is nieuw en moet nog leren hoe de Deventer politiek werkt. Daarnaast moet er eerst een stabiele, nieuwe fractie worden opgebouwd en is het belangrijk dat de partij de gemeente kan laten kennismaken met hun standpunten. Wel adviseren ze de coalitie aan de slag te gaan met een heldere toekomstvisie die als overkoepelde toetssteen kan worden gebruikt in nieuwe besluitvorming.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

PvDD vindt het essentieel dat iedereen aan de onderhandelingstafel beschikt over dezelfde informatie. De snelle voortgang die sommige partijen in het duidingsdebat benadrukken, mag niet leiden tot onderhandelingen die te veel op hoofdlijnen blijven.

Daarnaast wordt er veel waarde gehecht aan een transparant proces waarin ook de samenleving actief wordt betrokken. Omdat de uitdagingen nauw met elkaar verbonden zijn, verdient het de voorkeur om alles aan één onderhandelingstafel te bespreken. Bij het aanstellen van de wethouders wordt gepleit voor een diverse samenstelling van het college. Start de formatie met het gesprek over gedeelde waarden. Samen verkennen van de raakvlakken waar we elkaar kunnen vinden. Alle partijen dragen de verantwoordelijkheid om te bouwen aan de toekomst van onze gemeente. Laten we dat doen met oog voor niet alleen het heden, maar ook voor alle generaties die na ons komen. Niet alleen voor de mensen, maar voor alle inwoners van onze gemeente, ook de dieren, groot en klein. Dierenwelzijn komt nu helemaal niet voor in het vorige bestuursakkoord.

Snelheid van het proces is minder belangrijk dan het gesprek over de waarden. Dit gesprek het liefst niet voeren op het stadhuis en nog zonder kandidaat wethouders. Als je hier met elkaar uit bent kan een volgende stap genomen worden.

Verslag Deventer Belang

Datum: 31 maart 15:15- 16:15

Aanwezigen: Bert Kleine Schaars, Renske Zieverink

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

Deventer Belang wil dat keuzes voor de komende jaren altijd worden beoordeeld op wat ze betekenen voor inwoners. Leefbaarheid staat centraal: groei mag niet ten koste gaan van de identiteit van dorpen en wijken, en inwoners moeten invloed ervaren op hun omgeving. Bij de woningbouwopgave draait het om bouwen naar behoefte: meer betaalbare woningen, aandacht voor eenpersoonshuishoudens en betere doorstroming, zodat groei waarde toevoegt aan bestaande buurten.

Ook op het gebied van mobiliteit zijn keuzes nodig. Deventer Belang wil een toekomstbestendig en integraal mobiliteitsbeleid dat inzet op doorstroming, minder verkeersdruk en bereikbaarheid voor iedereen, inclusief mensen met een beperking.

Tot slot is het herstel van vertrouwen in de overheid essentieel. Dat vraagt om duidelijkheid, het nakomen van afspraken en serieuze betrokkenheid van inwoners. Het verkleinen van de kloof tussen politiek en samenleving ziet Deventer Belang als een kernverantwoordelijkheid.

Niet alles kan tegelijkertijd, waardoor een duidelijke keuze en fasering noodzakelijk is. Deventer Belang wil die verantwoordelijkheid graag nemen.

Hoewel de gemeente al jaren een goed sluitende begroting heeft, wordt benadrukt dat juist nu — met een groeiende stad — investeren noodzakelijk is. Investeren wordt niet alleen gezien als een kostenpost, maar als iets dat maatschappelijke waarde oplevert. Het gesprek signaleert dat de huidige reserves soms als te heilig worden beschouwd, waardoor kansen voor waardevolle investeringen mogelijk onbenut blijven

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

Voor Deventer Belang zijn mobiliteit en wijken- en dorpenprogramma's de twee belangrijkste onderwerpen.

- Mobiliteit omdat bereikbaarheid een randvoorwaarde is voor wonen, werken en leven in Deventer.
- Wijken- en dorpenprogramma's omdat geen wijk of dorp hetzelfde is. De stad, de dorpen en het platteland kennen verschillende behoeften. Door samen met inwoners programma's te ontwikkelen, kunnen wij beter aansluiten bij wat lokaal nodig is en voorkomen we dat beleid generiek en afstandelijk wordt.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

Deventer Belang staat achter de energietransitie en wil verder verduurzamen, onder meer via klimaatadaptieve keuzes, samenwerking met woningcorporaties en projecten zoals het Slim Warmtenet Zandweerd. Ingrijpende maatregelen, zoals windturbines nabij woonwijken, vragen echter om voldoende draagvlak onder inwoners.

Op het gebied van mobiliteit zet Deventer Belang in op bereikbaarheid en betere doorstroming, maar is kritisch op maatregelen zoals een autoluwe binnenstad wanneer volwaardige alternatieven ontbreken of de onderbouwing onvoldoende is.

Bij de opvang van kwetsbare groepen wil de partij verantwoordelijkheid nemen, maar wel op een schaal die past bij Deventer en met aandacht voor draagvlak in wijken en dorpen.

Inwonersbetrokkenheid blijft een belangrijk aandachtspunt: juist de minder zichtbare stemmen moeten beter worden gehoord om te voorkomen dat inwoners zich niet meer vertegenwoordigd voelen. Samengevat zoekt Deventer Belang bij gevoelige onderwerpen steeds de balans: verantwoordelijkheid nemen, maar niet ten koste van draagvlak en vertrouwen.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

Deventer Belang ziet meerdere varianten als mogelijk, maar vindt het ook belangrijk om richting te geven in wat volgens hen een logische en stabiele coalitie is. Deventer Belang spreekt daarom uit dat een coalitie bestaande uit **GroenLinks/PvdA, D66, VVD en Deventer Belang** hun voorkeur heeft. Deze combinatie doet recht aan de verkiezingsuitslag. Zij combineert partijen met bestuurlijke ervaring uit de afgelopen periode met partijen die een duidelijke groei hebben doorgemaakt en daarmee een vernieuwend mandaat hebben gekregen.

Deventer Belang realiseert zich tegelijkertijd dat het voor GroenLinks/PvdA logisch kan zijn om te kijken naar een coalitie met Gemeentebelang en D66. Dit is een overzichtelijke variant met partijen die elkaar kennen vanuit de huidige samenwerking.

Deze combinatie doet minder recht aan de verkiezingsuitslag. Zowel GroenLinks/PvdA als Gemeentebelang hebben zetels ingeleverd, terwijl D66 juist is gegroeid. Daarmee weerspiegelt deze variant onvoldoende de beweging die de kiezer heeft ingezet.

Voor Deventer Belang is het daarbij essentieel dat samenwerking plaatsvindt op basis van gelijkwaardigheid en dat partijen hun deelname kunnen verantwoorden richting hun achterban. Andere coalities zijn denkbaar, maar vragen naar onze mening een zwaardere motivering richting de kiezer.

Ondanks forse programmatische verschillen in hun voorkeurscoalitie ziet Deventer Belang mogelijkheden dit met onderhandelingen in gezamenlijkheid te beslechten. Hoe dan ook is meer transparantie naar inwoners en het voeren van het debat in openbaarheid het belangrijkste. Er wordt opgemerkt dat de rol van een kritische oppositiepartij wezenlijk anders is dan die van een coalitiepartner. Dat vraagt om een andere houding en verantwoordelijkheid. Soms betekent dat ook dat je besluiten moet accepteren, zelfs wanneer die niet volledig aansluiten bij je voorkeur. Deventer Belang is zich daarvan goed bewust.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

Deventer Belang hecht aan een zorgvuldig maar voortvarend proces. Ze vinden het belangrijk om tempo te maken, maar ook om ruimte te houden voor reflectie.

Deventer Belang zet zich in voor een constructief proces waarin ruimte is voor samenwerking, maar ook voor verschil van inzicht. Juist die openheid draagt bij aan een sterker en beter gedragen resultaat. Het moet eerst duidelijk worden welke inhoudelijke richting wordt gekozen, waarna verdere invulling kan plaatsvinden. Transparantie en vertrouwen vormen daarbij de basis. Er wordt benadrukt dat het belangrijk is om eerst een gezamenlijke, algemene visie te formuleren. Wanneer duidelijk is waar je samen naartoe wilt werken, ontstaat er enthousiasme en energie. Vanuit die gedeelde richting kunnen vervolgens ook de moeilijkere vraagstukken beter worden opgepakt.

Verslag Volt

Datum: 31 maart 16.30-17.30

Aanwezigen: Thomas van der Meer en Wilma Dijkgraaf

1. Wat zijn volgens uw partij de belangrijkste keuzes waar Deventer de komende jaren voor staat? En wat zijn uw ambities en uitgangspunten daarin?

De gemeente Deventer staat de komende jaren voor belangrijke keuzes. Volt ziet de indeling van de fysieke ruimte als een grote uitdaging. Elke vierkante meter kan slechts één keer worden benut. Er moeten woningen worden gebouwd, meer groen in de wijken, de mobiliteit moet verbeteren en er zijn tal van andere opgaven die ruimte vragen.

Daarom vindt Volt het essentieel om integraal naar de ruimte te kijken: niet per thema bepalen wat nodig is, maar werken vanuit één samenhangend toekomstplan voor Deventer. De werkwijze hiervoor is dat we eerst met elkaar bepalen wat de stip op de horizon is voor Deventer, hoe ziet Deventer eruit in 2050? Dit gaat breder dan de omgevingsvisie. Samenvattend betekent dat we eerst met elkaar nadenken over de toekomst en onze visie daarop, en dan beleid maken om deze toekomst vorm te geven. Dit kan je toepassen op verschillende onderwerpen, bijvoorbeeld op de economie en mobiliteit.

2. Wat zijn de twee belangrijkste onderwerpen voor uw partij?

Volt focust in Deventer op meerdere thema's. Deze zijn samen te vatten in twee hoofdlijnen die richting geven aan de toekomst: *'Europees denken. Lokaal doen.'* Vanuit *'Europees denken'* legt Volt de verbinding met geopolitieke ontwikkelingen die direct van invloed zijn op Deventer. Enkele transities waar de komende jaren besluiten over moeten worden genomen, zijn:

- De energietransitie. De oorlogen in Oekraïne en Iran onderstrepen de noodzaak om afscheid te nemen van fossiele brandstoffen. Volt wil de energietransitie versnellen, onder andere door de inzet van warmtenetten en buurtbatterijen. De ambitie is om in 2050 energieneutraal te zijn, maar er moeten hier ook concrete tussenstappen en doelen voor worden vastgesteld.
- De digitale transitie. Daarnaast zet Volt in op het verkleinen van de digitale afhankelijkheid van de Verenigde Staten, door zo snel mogelijk over te stappen op Europese open-source alternatieven.
- De circulaire transitie, maar ook de transitie in landbouw en voedsel. Daarnaast moet de Deventer ook zo snel mogelijk klimaatadaptief worden.

De grote uitdagingen en transities wereldwijd wil Volt op lokaal niveau aanpakken. Een voorbeeld is het reduceren van de CO₂-uitstoot, dan moeten er ook in nieuwe wijken biobased/circulair worden gebouwd.

'Lokaal doen' vormt de tweede hoofdlijn. Volt wil alle inwoners betrekken bij het vormgeven van de toekomst. Door te investeren in buurt- en dorpshuizen wordt de sociale cohesie versterkt. Dit zijn plekken waar de raad zichtbaar aanwezig moet zijn, vooral om te luisteren. De overheid moet er voor iedereen zijn en dit moet ook zo worden ervaren. Volt ziet hierin een kans om de hogere opkomst van de afgelopen verkiezingen om te zetten in blijvende betrokkenheid.

Volt wil investeren in cultuur. De beeldbepalende evenementen en de ruimte voor makers zijn essentieel voor de gemeente Deventer. Innovatie stroomt door het DNA van Volt en moet worden toegepast in alle beleidsterreinen. We hoeven het wiel niet uit te vinden, maar kunnen leren van de best-practices van andere gemeenten en landen. Volt kijkt hiervoor zowel over de gemeente- als landgrenzen heen. Het toekomstgerichte denken en verbeteren kun je stimuleren door het regelmatig op de agenda te plaatsen als gespreksonderwerp.

3. Wat zijn politiek gevoelige onderwerpen? En zijn er onbespreekbare punten?

Volt is ervan overtuigd dat alle opgaves kunnen worden gerealiseerd door samenwerking binnen de raad, met het college, met maatschappelijke organisaties en met inwoners.

Afwijken van wetgeving en gemaakte afspraken is voor Volt onbespreekbaar. Samen moet goed gekeken worden naar de afweging investeren en sparen. Volt staat open om investeringen te doen voor de toekomst.

4. Wat vindt u de meest logische coalitie gezien de verkiezingsuitslag?

Voor de te vormen coalitie is balans essentieel: tussen coalitie en oppositie, tussen progressief en behoudend en tussen stad en dorpen. Tevens moeten alle thema's uit de maatschappij een plek krijgen in de coalitie. Volt stelt daarom voor om de volgende coalitie als eerste te verkennen:

GL-PvdA, Gemeentebelang, D66 en Volt (22)

Volt is een middenpartij, die een brug kan slaan tussen de verschillende partijen in de coalitie. Ze heeft als enige technologische innovatie in haar programma staan en kan ook daardoor echt smaak geven aan de coalitie.

Met coalitie-ervaring in o.a. Arnhem, Maastricht, Münster, Frankfurt en München heeft Volt laten zien dat het een betrouwbare partner is. Volt houdt zich aan de wet- en regelgeving en onderstreept het adagium "afspraak is afspraak". Voor een betrouwbaar bestuur, zijn de gemaakte afspraken leidend voor het vervolg. De persoonlijke verhoudingen in de raad zijn goed.

In een gemeentebestuur met een meerderheid aan mannelijke raadsleden verwacht Volt, voor een gezonde balans, een college met een vrouwelijke meerderheid.

5. Hoe ziet u het proces van de coalitieonderhandelingen? Zijn er aandachtspunten?

Volt pleit voor een open en transparant proces van coalitieonderhandelingen. Het is van belang dat relevante maatschappelijke organisaties worden betrokken, dat de gemeenteraad goed wordt meegenomen in het proces en dat inwoners inzicht hebben in de gemaakte keuzes.

Procesupdates tijdens het formatieproces ziet Volt als een geschikt instrument om de raad en samenleving op de hoogte te houden over de vooruitgang in de formatie. Belangrijk in het formatieproces is dat er gezamenlijke visie wordt ontwikkeld hoe Deventer eruitziet in 2050. Wat is de stip op de horizon? Deze visie moet ook worden besproken in de raad. Wanneer deze visie een brede steun in de raad heeft, zorgt dit voor een stevig fundament voor de aankomende jaren.

Het akkoord moet ruimte bieden voor flexibiliteit en toekomstige keuzes en dus niet dichtgetimmerd zijn. Keuzes die vandaag goed lijken, kunnen morgen achterhaald zijn. Een dichtgetimmerd akkoord, neemt de bestuurlijke flexibiliteit hiervoor weg. Ondanks dat het akkoord op hoofdlijnen moet zijn, kunnen zij zich voorstellen dat op enkele concrete dossiers concrete afspraken moeten worden gemaakt in het akkoord (bijv. plekken voor woningbouw en bedrijventerreinen).

Het betrekken van de potentiële wethouders tijdens het formatieproces is logisch, omdat ze het akkoord vervolgens moeten uitvoeren. Een fundament leggen voor een duurzame en toekomstbestendige samenwerking en visie voor Deventer kost tijd. Voortvarendheid is belangrijk, maar het moet niet ten koste gaan van het leggen van een goede basis voor de komende vier jaar.

Verslag Burgemeester

Datum: 31 maart 2026 13:00 – 14:00

Ook sprak ik de burgemeester. Ik vroeg hem wat hij belangrijk vindt bij de informatieronde en wat hij voor adviezen meegeeft voor de formatieronde. Daarnaast wilde ik weten hoe hij wil worden betrokken bij de formatie.

Ook de burgemeester geeft aan dat werken met een kleine coalitie goed werkt in Deventer. Zo krijgt de oppositie ruimte in het meedenken en meebesturen. Ook is het goed voor de relaties tussen de fracties onderling. Een bestuursakkoord op hoofdlijnen is goed, maar wel met een heldere richting, vanuit visie.

De burgemeester hoopt op een formatie waarin de fractievoorzitters hun politieke rol pakken, en de wethouderskandidaten zo snel mogelijk aan tafel zitten om mee te onderhandelen. Zo kent het hele coalitieteam de finesses van het akkoord. Daarnaast hoopt hij op een college van B&W met diversiteit in gender en achtergrond. Vijf wethouders zijn volgens hem echt voldoende.

Hij zal een brief schrijven aan de formerende partijen (in afschrift naar de hele raad) met zijn inhoudelijke adviezen voor het akkoord, spreekt graag kort de formateur en hoopt met het college te kunnen beginnen vóór het zomerreces. Verder is hij zich ervan bewust dat zijn rol in deze periode meer op de achtergrond is en verheugt hij zich erop om met het nieuwe college van start te gaan.